

Trauma-sensitief omgaan met verontrusting

Serafine Dierickx

& het ECLIPS team

[1 uur]

ECLIPS: Stimulate attitudes, knowledge and skills within childcare professionals to screen, refer and work trauma-sensitive in cases of (possible) child abuse

December 6th, 2022

Herken je dit?

"Ik ben er trots op dat ik als kinderbegeleider werk met het jonge kind. Er zijn voor hen en hun gezinnen, dat raakt me. Als zij gelukkig zijn, ben ik gelukkig. Als zij het moeilijk hebben, heb ik het moeilijk. Soms zie ik dingen waar ik me zorgen over maak. Soms lijkt het gedrag van het kind meer op een noodkreet. Soms voelt het niet goed om het kind naar huis te laten gaan met een ouder. Het is niet altijd makkelijk om het juiste te doen. Ik weet vaak niet wat dat precies betekent, 'het juiste doen'. Als ik thuiskom, dan blijf ik piekeren. Hoe kan ik met deze situatie omgaan? Wat is het beste voor het kind? Door hierover met collega's te spreken neem ik wat van mijn stress weg. Toch mis is een kader om met meer vertrouwen bewuste keuzes te maken."

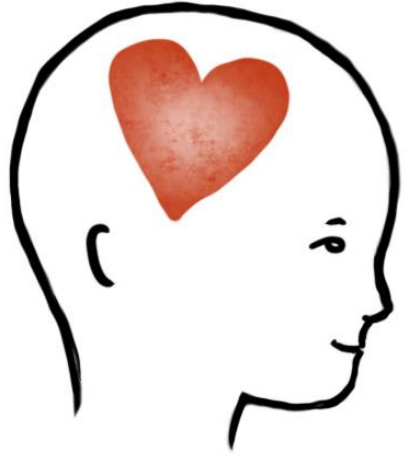

Magie?

Deze sessie is geslaagd wanneer...

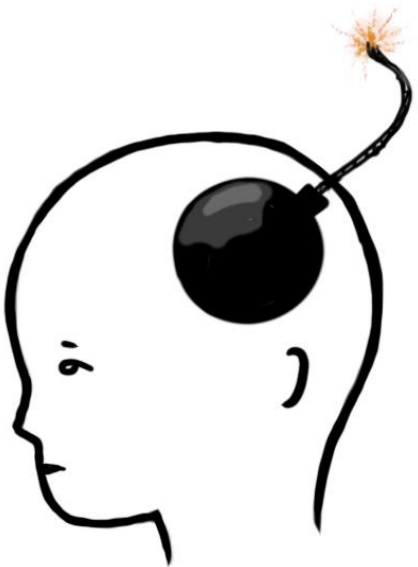

✓ We het verschil begrijpen tussen goeie, slechte en lelijke stress.

✓ We begrijpen hoe stress de ontwikkeling van kinderen kan beïnvloeden.

✓ We begrijpen wat de belangrijkste principes van trauma-sensitieve zorg zijn.

✓ We de principes van trauma-sensitieve zorg kunnen vertalen naar concrete actie in de kinderopvang.

Stress?!

THE GOOD

Korte stressor
Milde stressor
Sociale buffering

- ✓ Maakt ons productief en creatief
- ✓ Daagt ons uit
- ✓ Laat ons groeien

THE BAD

Terugkerende/aanhoudende stressor
Milde tot ernstige stressor
Sociale buffering

- ✓ Reduceert productiviteit
- ✓ Geen blijvende veranderingen
- ✓ Laat ons groeien

THE UGLY

Terugkerende/aanhoudende stressor
Ernstiger stressor
Geen sociale buffering

- ✓ Heeft een verwoestend effect op ons fysiek en mentaal welzijn
- ✓ Zorgt voor blijvende veranderingen op onze hersenen

Ingrijpende ervaringen in de kindertijd

lichamelijke
mishandeling

psychische
mishandeling

seksueel
misbruik

lichamelijke
verwaarlozing

psychische
verwaarlozing

getuige van
geweld tussen
ouders

chtscheiding
van ouders

ouder met een
psychische
ziekte

ouder met
verslavings-
problemen

gezinslid in de
gevangenis

opgroeien in
structurele
armoede

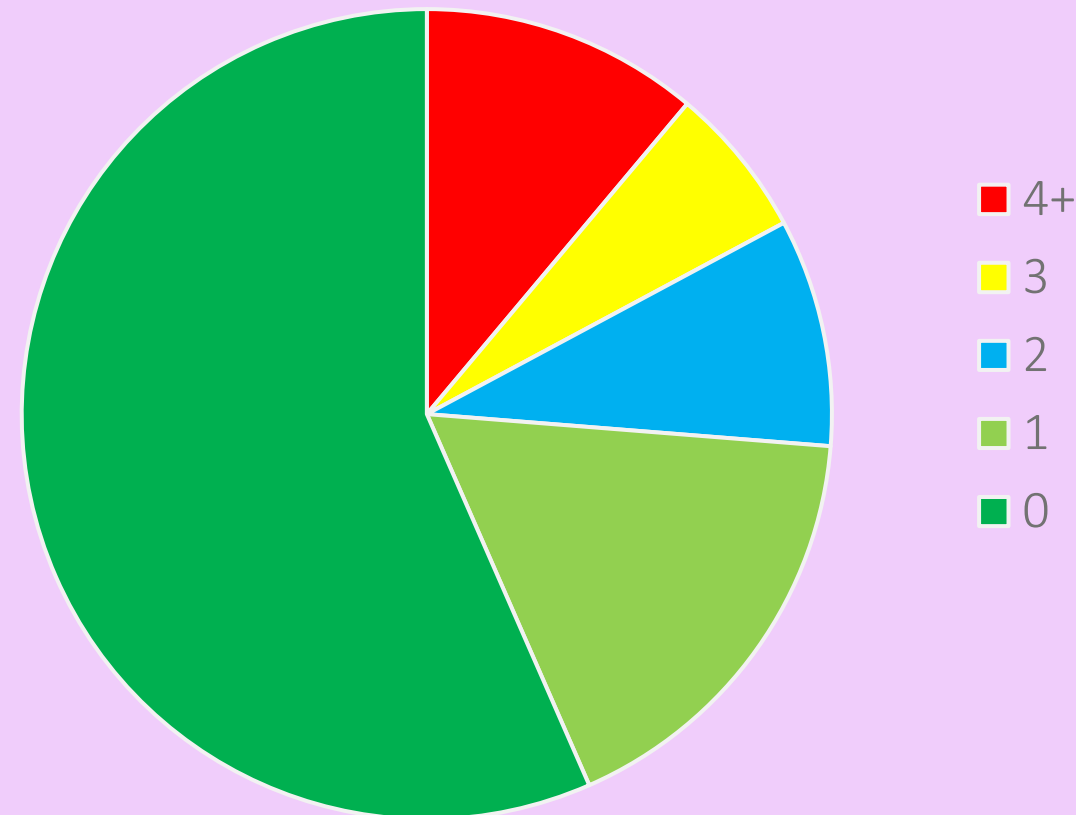
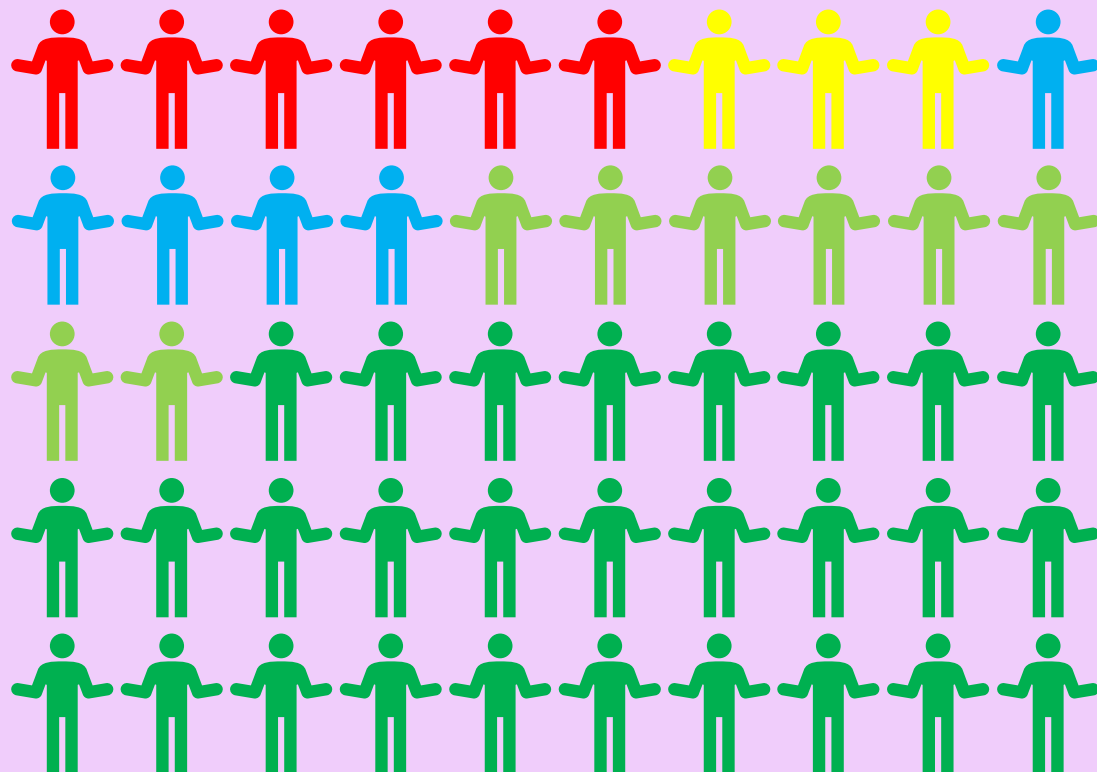

overlijden van
een ouder

chronisch
pesten

Ingrijpende ervaringen in de kindertijd

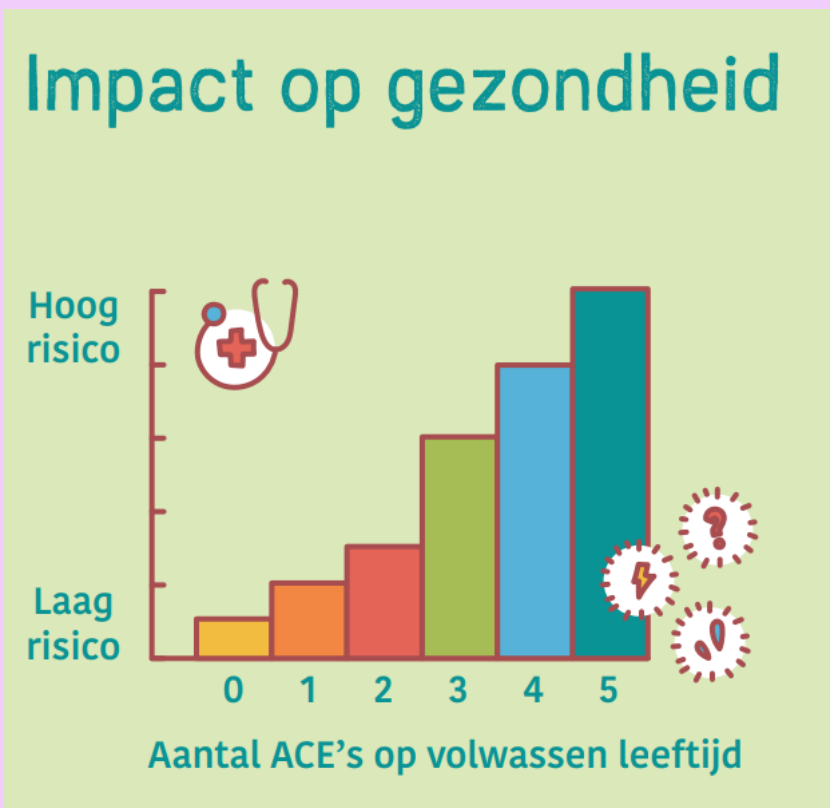

Ingrijpende ervaringen in de kindertijd

Ingrijpende ervaringen kunnen onze gezondheid beïnvloeden

Positieve relaties kunnen beschermen tegen deze negatieve impact

6

18

12

9

29

27

11

7

10

30

23

15

21

15

21

9

26

22

2

27

31

30

5

12

30

3

15

21

15

21

6

18

12

9

29

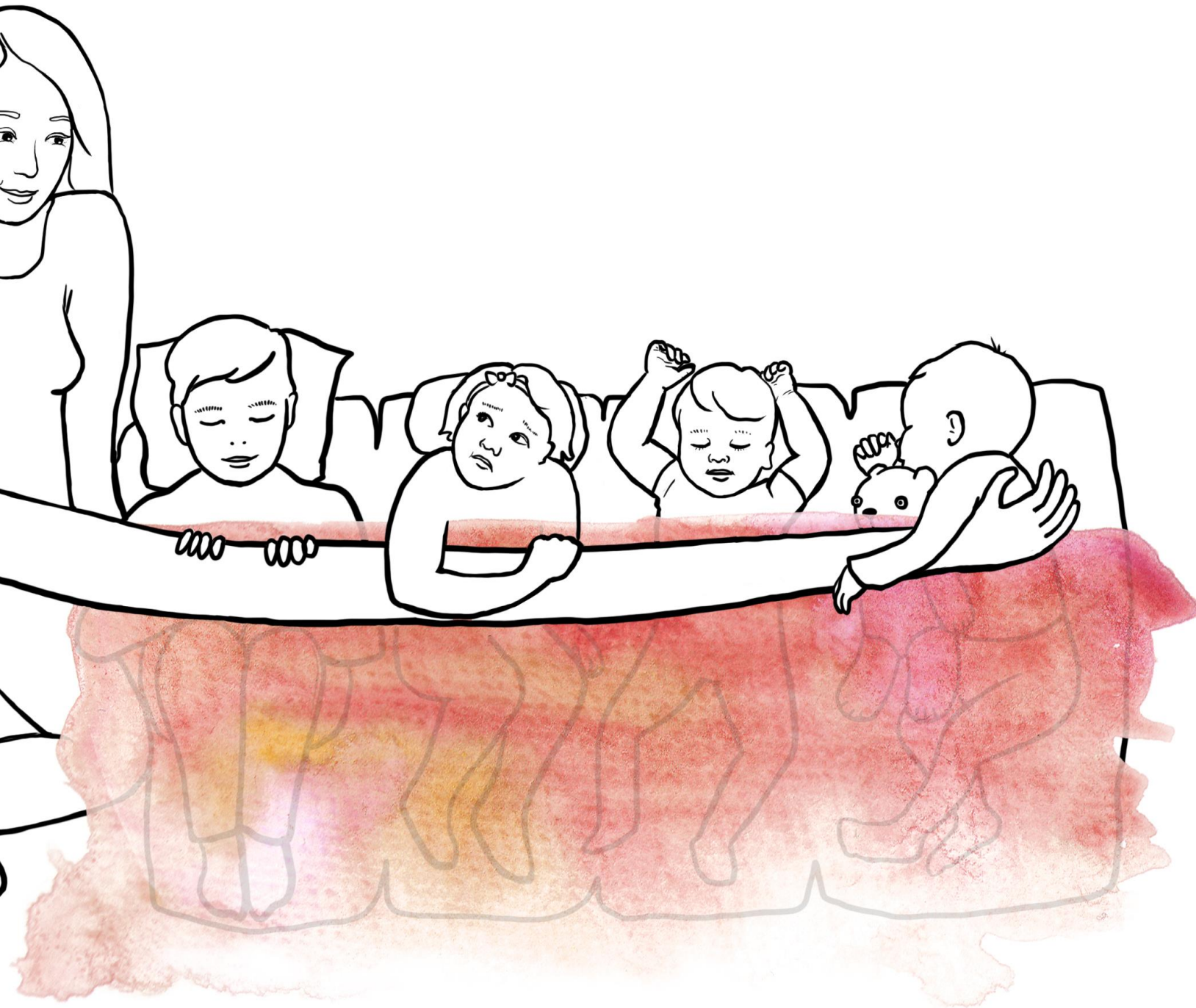
27

11

**Wat onze
omgeving
ons biedt,
heeft een
grote
invloed op
onze
toekomst.**

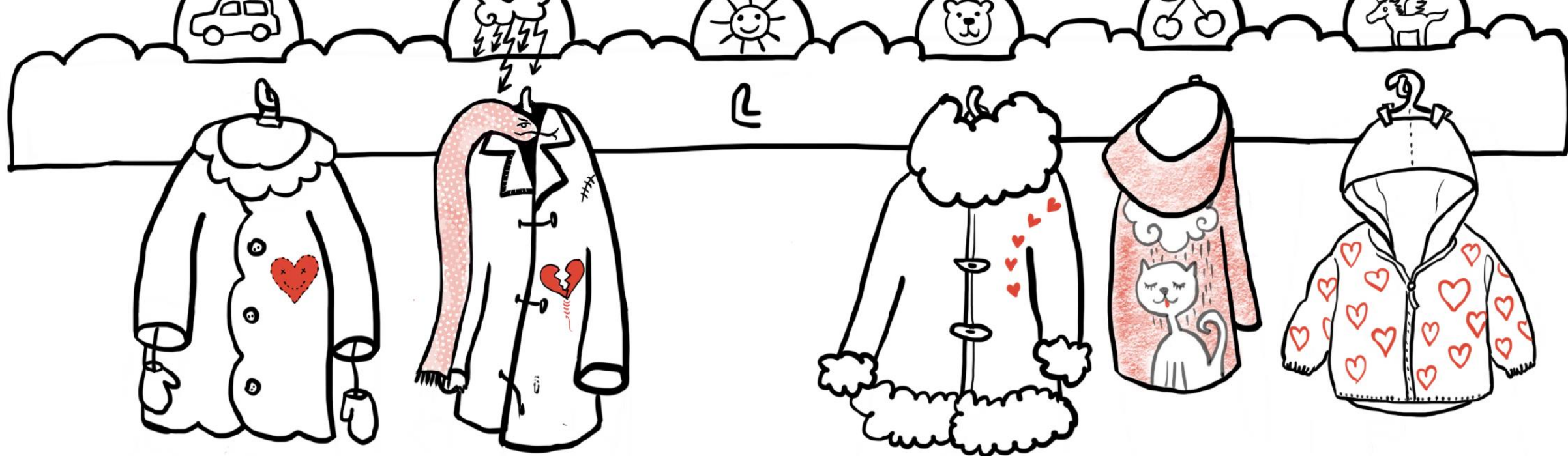

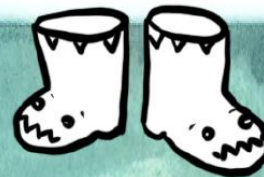

**Positieve
relaties zijn
erg goed
voor ons**

**ook/vooral
in de eerste
1,000 dagen.**

Investeren in de eerste 1,000 dagen loont voor de rest van het leven

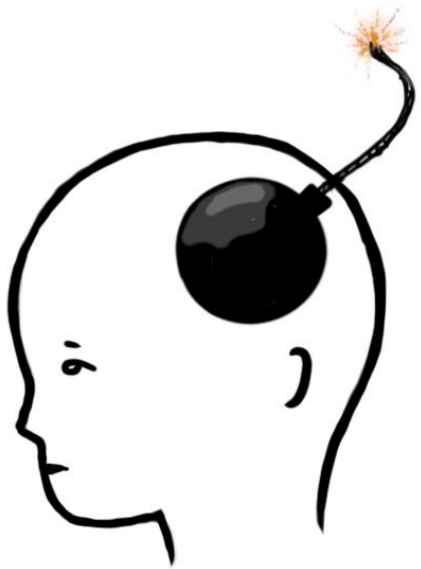
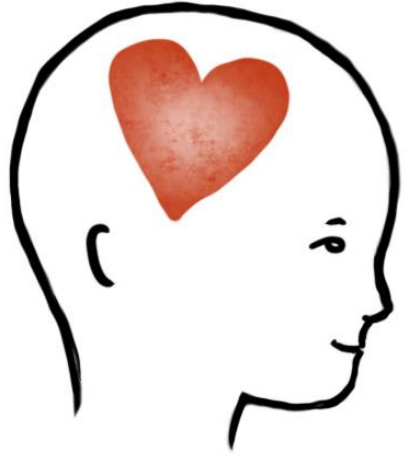

Net zoals sponzen, absorberen kinderen wat er rondom hen gebeurt

Deze sessie is geslaagd wanneer...

- ✓ We het verschil begrijpen tussen goeie, slechte en lelijke stress.
- ✓ We begrijpen hoe stress de ontwikkeling van kinderen kan beïnvloeden.
- ✓ We begrijpen wat de belangrijkste principes van trauma-sensitieve zorg zijn.
- ✓ We de principes van trauma-sensitieve zorg kunnen vertalen naar concrete actie in de kinderopvang.

**Wat is mijn rol als
kinderbegeleider ten opzichte
van kinderen en gezinnen?**

**Wat betekent trauma-sensitieve
zorg voor mij?**

**Zijn er manieren, groot of
klein, waarop ik nu al trauma-
sensitieve zorg gebruik?**

Gids voor het bieden van trauma-sensitieve zorg in de kinderopvang

Enhancing the Capacity to combat
child abuse through an Integral training
and Protocol for childcare professionals

Dit project heeft financiering ontvangen van
het Rights, Equality and Citizenship (REC)
Programme van de Europese Unie onder
subsidieovereenkomst No 101009642...

Trauma-sensitieve zorg in de kinderopvang

Trauma-sensitieve zorg?

Trauma-sensitieve zorg betekent dat we ons afvragen “wat is jou overkomen?” wanneer we met kinderen, gezinnen en in team werken.

Principes van trauma-sensitieve zorg

Veiligheid

Voorspelbaarheid

Principes van trauma-sensitieve zorg

Ondersteuning

Samenwerking

Principes van trauma-sensitieve zorg

Presentie

Inclusie

Actieplan voor het principe ondersteuning

DOEL Welk doel willen we bereiken?	ACTIE Hoe kunnen we dit doel bereiken?	STAPPEN Welke ondersteuning hebben we nodig en van wie?		TIJDSLIJN Wanneer wordt wat gedaan?
		TAKEN	ONDERSTEUNER	
<i>Meer aandacht hebben voor de ontwikkelings-geschiedenis van de kinderen</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Ieder kind krijgt een vast aanspreekpunt</i> <i>• We maken maandelijks een kort verslag van ieders ontwikkelings-evolutie</i> <i>• We bespreken het verslag in team en overleggen hoe we het kind kunnen ondersteunen</i> <i>• We bespreken het verslag met de ouders</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Vaste aanspreekpunten toewijzen</i>	<i>Ieder team</i>	<i>We maken een sjabloon tegen het volgend teamoverleg</i>
		<ul style="list-style-type: none"> <i>• Kinderen en ouders informeren</i>	<i>Iedere begeleider doet dit voor de 'eigen' kinderen</i>	
		<ul style="list-style-type: none"> <i>• Een sjabloon maken</i> <i>• Toevoegen als vast agendapunt voor ieder teamoverleg</i>	<i>Leidinggevende(n)</i>	<i>Ruimte wordt ingericht voor oudergesprekken</i>
		<ul style="list-style-type: none"> <i>• Ruimte creëren voor oudergesprekken</i>	<i>Leidinggevende(n)</i>	

VIER Trauma-sensitieve acties voor vandaag

01/12/2022

TRAUMA-SENSITIEF OMGAAN MET VERONTRUSTING

1

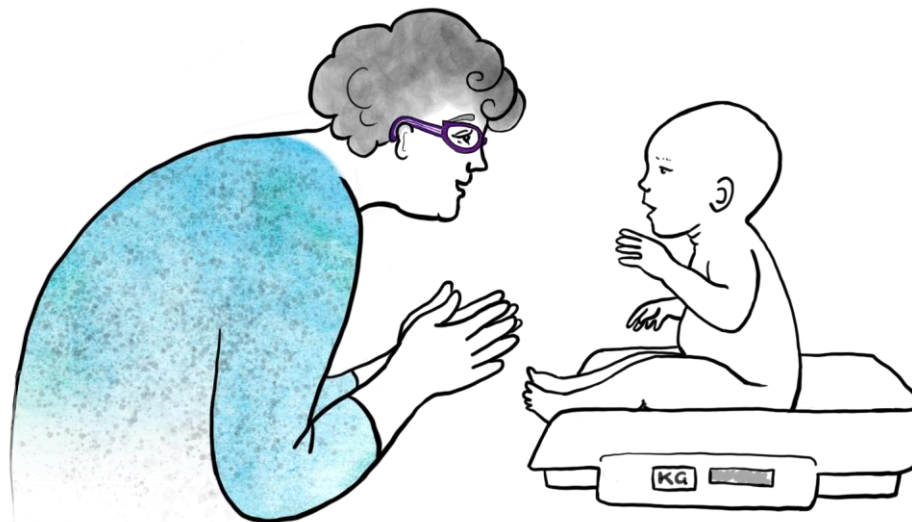
Ken jezelf

01/12/2022

TRAUMA-SENSITIEF OMGAAN MET VERONTRUSTING

2

**Ken de
ander**

3

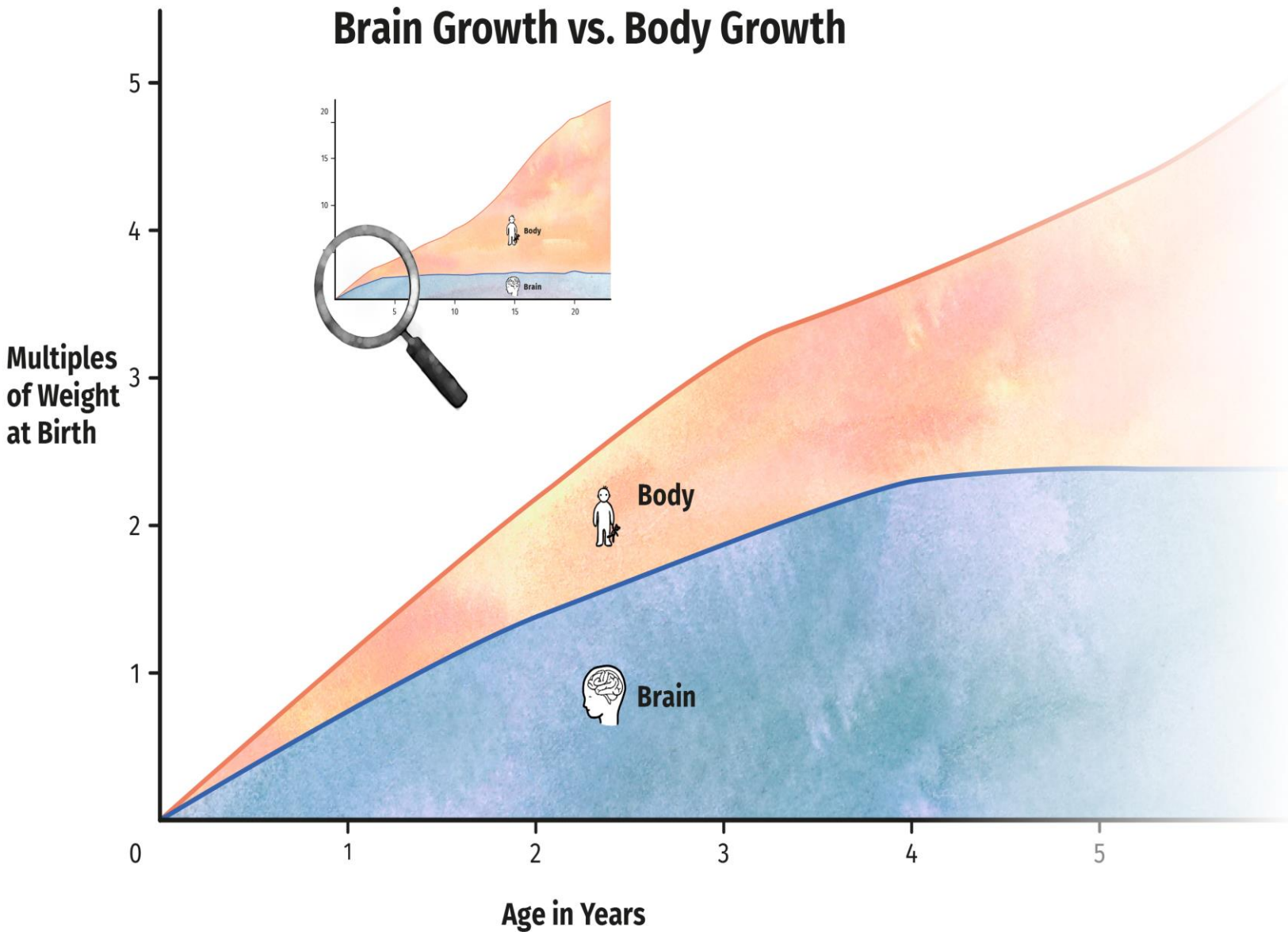
Het zit in de kleine dingen

01/12/2022

TRAUMA-SENSITIEF OMGAAN MET VERONTRUSTING

Brain Growth vs. Body Growth

4

ledere dag
is een kans

Trauma-sensitief omgaan met verontrusting **Bedankt!**

Vragen, opmerkingen, twijfels?

ECLIPS: Stimulate attitudes, knowledge and skills within childcare professionals to screen, refer and work trauma-sensitive in cases of (possible) child abuse
December 6th, 2022

